

G E M E E N T E
MIDDEN-DRENTHE

Verantwoord verder

Samen bouwen aan de toekomst

Coalitieakkoord 2026-2030 Midden-Drenthe *Juli 2026*

Voorwoord

Voor u ligt het coalitieakkoord voor een nieuwe bestuursperiode. In dit akkoord geven we richting aan de toekomst van Midden-Drenthe. We zijn daarbij duidelijk over wat we willen bereiken én eerlijk over de keuzes die daarvoor nodig zijn.

Midden-Drenthe is een gemeente met betrokken inwoners, sterke dorpen en veel ondernemerschap. Naoberschap is voor ons belangrijk. Tegelijk zien we dat vertrouwen in de overheid niet vanzelfsprekend is. Juist daarom willen we laten zien waar we voor staan, wat we doen en wat dat voor u betekent.

De kracht van Midden-Drenthe

We bouwen verder op wat onze gemeente sterk maakt: betrokken inwoners, verenigingen, ondernemers en actieve dorpen. Die kracht willen we behouden en versterken. Dat betekent ook dat we duidelijk zijn over keuzes en gevolgen. U moet weten waar u aan toe bent en wat u van ons kunt verwachten.

Verantwoord verder: samen bouwen we aan de toekomst van Midden-Drenthe.

Verantwoord verder

We werken aan een toekomstbestendige gemeente. Dat betekent: woningen, goede bereikbaarheid, een sterke economie en leefbare dorpen. In het buitengebied zoeken we een goede balans tussen landbouw, natuur, leefbaarheid en landschap. Tegelijk is niet alles mogelijk. De komende jaren hebben we te maken met financiële uitdagingen. Daarom maken we scherpe keuzes. We geven prioriteit aan wonen, werken, leefbaarheid, bereikbaarheid en een gezonde financiële basis.

Duidelijk, dichtbij en samen

Samenwerken staat centraal. We werken samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en partners in de regio. Ook willen we duidelijk zijn over participatie. Daarom geven we vooraf aan:

- waar u over kunt meedenken
- waarover de gemeente beslist
- en wat we met uw inbreng doen

We gaan het gesprek aan en koppelen terug wat er met ideeën en signalen gebeurt. We willen zichtbaar werken voor de samenleving en rust en stabiliteit bieden.

Met oog voor onze identiteit en geschiedenis

Het akkoord dat voor u ligt is een startpunt. We kiezen voor een koers die richting geeft, maar ook ruimte laat om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en kansen. Midden-Drenthe heeft een eigen karakter. Dat zie je in onze dorpen, het landschap, de Drentse taal, tradities en verenigingen. Die identiteit vinden we belangrijk en willen we behouden. Ook onze geschiedenis hoort daarbij. Met Herinneringscentrum Kamp Westerbork heeft onze gemeente een plek van nationale betekenis. Deze geschiedenis herinnert ons aan het belang van vrijheid, verdraagzaamheid en menselijkheid. Deze waarden blijven altijd belangrijk voor hoe we met elkaar samenleven en omzien naar elkaar.

We kiezen voor een koers die richting geeft, maar ook ruimte laat om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en kansen.

Samen bouwen aan de toekomst

Met dit coalitieakkoord spreken we ons vertrouwen uit in de kracht van Midden-Drenthe en haar inwoners. De komende jaren maken we keuzes die niet altijd makkelijk zijn. We doen wat nodig en haalbaar is. Dat doen we met aandacht voor elkaar, met realisme en met daadkracht. Samen bouwen we aan een gemeente waar het prettig wonen, werken en leven is, nu en in de toekomst.

Dit is een coalitieakkoord van de partijen:

PRO Midden-Drenthe

MIDDEN -
DRENTHE

Inhoud

Bestuur & Dienstverlening	7
Dichtbij, toegankelijk en bereikbaar	8
Transparant en betrouwbaar bestuur	9
Een daadkrachtige organisatie	10
Een veilig en leefbaar Midden-Drenthe	11
Algemene Middelen	15
Gezonde gemeentefinanciën	16
Ruimte & Wonen	21
Bouwen en wonen	22
Economie en bedrijvigheid	25
Recreatie en toerisme	26
Mobiliteit en bereikbaarheid	27
Duurzaamheid en klimaat	28
Landschap, landbouw en natuur	30
Maatschappelijk vastgoed	31
Mens & Samenleving	33
Sterke gemeenschappen, naoberschap en zorgzame dorpen	34
Iedereen kan meedoen	36
Jeugd, gezin en onderwijs	38
Zorg, gezondheid, sport en welzijn	40

1

Bestuur & Dienstverlening

Dichtbij, toegankelijk & bereikbaar

De gemeente Midden-Drenthe staat dichtbij haar inwoners. We zijn betrouwbaar, dienstbaar en toegankelijk. De inwoner staat centraal in onze dienstverlening. We luisteren naar onze inwoners en zorgen ervoor dat we bereikbaar zijn, zowel fysiek als digitaal. Inwoners worden aan de voorkant betrokken bij beslissingen die hun leefomgeving raken.

Dit gaan we doen

- ✿ Onze communicatie is tijdig, helder en begrijpelijk.
- ✿ Dienstverlening is digitaal waar het kan en persoonlijk waar het moet. We onderzoeken of we kunnen werken met een spreekuur in de dorpshuizen. Hiervoor voeren we een pilot uit.
- ✿ Klachten nemen we serieus en geven ons inzicht in hoe we onszelf kunnen blijven verbeteren. We staan open voor het gesprek over klachten.
- ✿ Inwoners worden vroegtijdig betrokken bij plannen die hun dorp of buurt raken. Per onderwerp, thema en beleidsstuk wordt bepaald op welke wijze invulling wordt gegeven aan participatie. We vinden participatie belangrijk en koppelen terug aan de inwoners wat er gebeurt is met hun inbreng.
- ✿ We maken verstandig gebruik van technologie en innovatie (waaronder AI) voor de verbetering van onze dienstverlening. Hierbij hebben we aandacht voor privacy en veiligheid van persoonsgegevens.
- ✿ We zorgen voor snelle en eenvoudige procedures voor vergunningverlening. Aanvragen zijn eenvoudig en digitaal te volgen. We streven naar meerjarige vergunningen.

Transparant & betrouwbaar bestuur

Midden-Drenthe kiest voor open, transparant en stabiel bestuur. In de bestuurscultuur staan betrouwbaarheid en samenwerking centraal.

Dit gaan we doen

- ✿ We werken vanuit het uitgangspunt van openbaarheid. Dit geldt zowel voor informatie als vergaderingen.
- ✿ Besluiten zijn begrijpelijk. Waar nodig maken we een samenvatting zoals de begroting in één oogopslag.
- ✿ Het college informeert de gemeenteraad tijdig en volledig over belangrijke ontwikkelingen zodat de raad zijn controlerende en kaderstellende rol goed kan vervullen.
- ✿ We werken vanuit vertrouwen.

Een daadkrachtige organisatie

De gemeentelijke organisatie is efficiënt en slagvaardig. We willen een goede werkgever zijn. Waar mogelijk zetten we in op slimme samenwerkingen. We zorgen voor een stevige lobby om Midden-Drenthe op de kaart te zetten.

Dit gaan we doen

- ✿ Met de renovatie van het gemeentehuis creëren we een Huis van de Gemeente. Het gemeentehuis wordt een multifunctioneel centrum met bibliotheek, Welzijnswerk, Huus van de Taol en team Jeugd. Dit leidt tot betere dienstverlening, een efficiëntere inzet van de ruimte en minder investeringen en huisvestingskosten. Ook creëren we hiermee een passende en moderne werkomgeving voor onze medewerkers.
- ✿ Binnen de bedrijfsvoering zetten we in op regionale samenwerking waar dit kosteneffectief is. We onderzoeken of we willen aansluiten bij een strategisch regionaal samenwerkingsverband, zoals bijvoorbeeld Regio Zwolle.
- ✿ We zorgen voor een effectieve belangenbehartiging richting de provincie en de landelijke overheid.

We werken binnen de gemeentelijke organisatie efficiënt en slagvaardig.

Een veilig & leefbaar Midden-Drenthe

Midden-Drenthe blijft een leefbare gemeente waarin inwoners zich veilig voelen. Samen met de politie, brandweer, boa's en inwoners werken we aan veilige dorpen en buurten.

Dit gaan we doen

- ✿ We zetten in op het verbeteren van de fysieke veiligheid. We doen dit onder andere door het creëren van veilige straten en buurten. Goede verlichting en verkeersveiligheid rondom scholen is hierbij een prioriteit.
- ✿ Boa's zijn zichtbaar en uitgerust met de juiste middelen zodat zij effectief ingezet kunnen worden.
- ✿ Veiligheid in huiselijke kring krijgt nadrukkelijk aandacht.
- ✿ We pakken ondermijning actief aan. Met de wet Bibob (Wet integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur) kunnen we onderzoek doen naar de achtergrond van bedrijven en personen. Als dat nodig is weigeren we een vergunning of trekken we die in. Ook zetten we in op sterke handhaving en pakken we zorgfraude aan.
- ✿ We ontwikkelen een plan voor de aanpak van overlast. Preventie en vroegsignalering krijgen hierin een duidelijke plek, bijvoorbeeld door de inzet van jongerenwerkers.
- ✿ Inwoners dragen bij aan buurtpreventie met bijvoorbeeld de Whatsapp-groepen. De gemeente ondersteunt deze initiatieven.
- ✿ We zetten in op bewustwording rondom cyberveiligheid en sluiten aan bij landelijke preventiecampagnes zoals online misleiding. Ook steunen we de lokale inzet op preventie vanuit de bibliotheken.
- ✿ We zorgen voor een duidelijk meldpunt waar inwoners op een simpele manier overlast en onveilige situaties kunnen melden.

- ✿ Defensie zet in op de uitbreiding van oefenterrein De Haar vanwege het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. Deze uitbreiding heeft grote gevolgen voor inwoners, agrariërs, ondernemers, natuur, landschap, verkeer en de sociale cohesie in onze gemeente. We dragen als gemeente bij aan een zorgvuldig, transparant en gedragen gebiedsproces met een duidelijke rolverdeling tussen Defensie en de gemeente Midden-Drenthe. De gemeente neemt deel aan het gebiedsproces in de rol van belangenbehartiger, procesbewaker en verbinder tussen Defensie en de omgeving. Ook is de gemeente adviseur binnen de wettelijke procedures.
- ✿ De aardbeving bij Eelveld heeft geleid tot schade aan woningen en gebouwen in de omgeving van Smilde en Hooghalen. We dringen er samen met andere getroffen gemeenten bij de rijksoverheid op aan dat er op korte termijn een milde, menselijke en makkelijke schadeafhandeling komt voor onze inwoners. De schadeafhandeling moet bijdragen aan het herstel van woningen en vertrouwen.
- ✿ We maken in Drents verband afspraken over de opvang van vluchtelingen. We zorgen binnen onze mogelijkheden voor goede opvang en voorzieningen.

2

Algemene middelen

Gezonde gemeentefinanciën

De gemeente voert verstandig, realistisch en toekomstgericht financieel beleid. We gaan verantwoord om met de lasten voor onze inwoners en ondernemers en het gemeenschapsgeld wordt doelmatig en transparant ingezet.

In ieder geval zal 2027 naar verwachting financieel gezien een uitdagend jaar worden. Dit vraagt om prioritering, het maken van keuzes en een kritische blik op inkomsten en uitgaven. Bij het maken van afwegingen houden we de belangen van onze inwoners en ondernemers scherp in het oog.

We zorgen voor een sluitende begroting door een combinatie van maatregelen. Er wordt eerst ingezet op technische maatregelen, vervolgens kijken we naar bezuinigingen. Het verhogen van de lasten van de inwoners is een laatste dekkingsmiddel. Het totale pakket aan maatregelen zetten we in om de begroting in 2027 sluitend te krijgen. Vanaf 2028 kijken we naar een doelmatige koppeling tussen het maatregelenpakket en investeringsprogramma's, zoals die voor infrastructuur, onderwijshuisvesting en sportvoorzieningen.

Ons uitgangspunt is dat Midden-Drenthe een sociale en prettige woon- en werkgemeente blijft. We blijven daarom initiatieven uit de samenleving ondersteunen. Onze doelstelling is dat iedereen kan blijven meedoen.

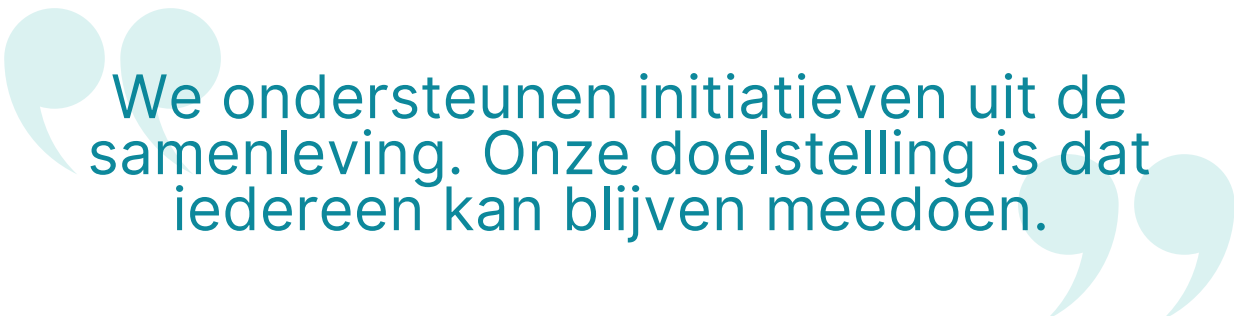
Prioriteiten en ambities

- ✿ Gezien het gebrek aan financiële ruimte moeten we zeer terughoudend zijn met nieuw beleid in 2027. Ondanks de krapte en de uitdagingen verwachten we vanaf 2028 ruimte voor nieuw beleid en ambities. Daarbij staat de financiële gezondheid van de gemeente voorop. Dit betekent dat ambities hiermee in lijn moeten worden gebracht.

- ✿ De ambities zijn realistisch en uitvoerbaar en houden rekening met de beschikbare financiële middelen en capaciteit van onze organisatie. Dit vraagt om scherp te vooraf. We doen wat noodzakelijk is en faseren wat kan.
- ✿ Binnen de beschikbare middelen krijgen de thema's wonen, werken, leefbaarheid, bereikbaarheid en een gezonde financiële basis prioriteit.
- ✿ We zijn terughoudend met het toekennen van structurele subsidies. Subsidies zijn doelgericht en worden periodiek geëvalueerd.
- ✿ Investeringsplanningen stemmen we op elkaar af, in het bijzonder de vervanging van riolering, bruggen en verhardingen.

Financieel-technische maatregelen

- ✿ We streven in deze raadsperiode naar een sluitende meerjarenraming.
- ✿ We zorgen voor een scherpe begroting en durven daarmee risico's te nemen.
- ✿ Dat betekent dat we onder andere kritisch kijken naar de vastgestelde budgetten die nodig zijn voor de doelen waarvoor ze bestemd zijn.
- ✿ We zorgen dat we flexibel zijn. Zo kunnen we onverwachte financiële tegenvallers opvangen, bijvoorbeeld bij hogere kosten of lagere inkomsten.
- ✿ We beperken de jaarlijkse overheveling van budgetten zoveel mogelijk. Dit doen we door het ontwerpen van een werkbaar afwegingskader.
- ✿ We maken actief gebruik van incidentele inkomsten zoals provinciale, landelijke en Europese subsidies voor lokale projecten.
- ✿ We streven naar aansluiting bij regionale deals.

We ondersteunen initiatieven uit de samenleving. Onze doelstelling is dat iedereen kan blijven meedoen.

Oplossingsrichtingen voor tekorten

- ✿ We zetten eerst in op technische maatregelen, vervolgens op bezuinigingen. Het verhogen van de lasten van de inwoners is een laatste dekkingsmiddel.
- ✿ We kijken met een kritische blik naar de opgave in relatie tot het ravijn. Bij de afwegingen kijken we naar een gezonde balans tussen maatschappelijke waarde en financiële houdbaarheid.
- ✿ Ook toeristen en forensen moeten net als onze inwoners bijdragen.
- ✿ Voor de organisatie gaan we uit van het principe formatie volgt taken.
- ✿ Met een scherpe en realistische begroting leggen we de basis voor een betrouwbaar en financieel stabiel Midden-Drenthe.

3

Ruimte & Wonen

Bouwen & Wonen

Voldoende passende en betaalbare woningen

Er is behoefte aan nieuwe woningen. Onze woningbouwambitie sluit aan bij de behoefte.

Uitgangspunt is dat de woningmarkt voor iedereen toegankelijk moet zijn. De nieuwe Wet versterking regie volkshuisvesting gaat uit van tweederde betaalbare woningen, waarvan 30% sociale huur. Om in ieder geval in de eigen woningbehoefte te voorzien, zetten we in op inbreiding, uitbreiding en creatieve woonvormen. Bij de ontwikkeling van de woningbouw wordt onder meer rekening gehouden met de landschappelijke inpasbaarheid. Dat betekent onder andere dat de aantallen en de uitstraling van de woningbouw passen in het karakter van het landschap en de dorpen.

We zetten zowel in op grotere woningbouwlocaties in onze drie hoofdkernen als op de realisatie van woningen in de kleine kernen. Hiermee zorgen we voor passend aanbod in de hele gemeente.

Als het om Beilen gaat richten we ons op diverse inbreidingslocaties en sturen op realisatie van woningbouw op Alting en Smalbroek. Woningbouw bij Alting vindt plaats met respect voor het buurtschappelijke karakter. Bij de uitwerking van de plannen worden schaal, groenstructuur, verkeersafwikkeling en landschappelijke inpassing expliciet betrokken, zodat de eigen identiteit van Alting herkenbaar blijft. Bij de uitwerking van de woningbouwplannen bij Smalbroek houden we rekening met het landschappelijke karakter van het gebied.

In beide gebieden zetten we in op betaalbaarheid, zowel sociale huur als betaalbare koop. Daarnaast onderzoeken we of woningbouw op Lieving mogelijk is, waarbij de mobiliteitsopgave randvoorwaardelijk is.

Voor Westerbork ligt de prioriteit bij woningbouw op het Badhuisterrein en de uitbreidingslocatie aan de noordwestzijde van het dorp. In Smilde zijn diverse locaties binnen het dorp in beeld en liggen er daarnaast op termijn kansen aan de noordzijde van het dorp.

Dit gaan we doen

- We gaan strategisch om met locatiekeuzes en wegen daarin het gewenste voorzieningenniveau in de kernen mee.
- Inbreiding en uitbreiding ontwikkelen we parallel om voldoende tempo te houden.
- We maken wonen mogelijk voor verschillende doelgroepen door betaalbaarheid van woningen mee te wegen en in te zetten op een passende mix van sociale huur en betaalbare koopwoningen.
- We ondersteunen initiatieven voor nieuwe woonvormen, zoals geclusterde (senioren)woningen en Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) actief, met duidelijke kaders, heldere afspraken en professionele begeleiding van initiatief tot vergunning.
- We informeren inwoners duidelijk over de mogelijkheden voor kavel- en woningsplitsing en tijdelijke bewoning van bijgebouwen.
- Samen met de woningcorporaties werken we aan versnelling van de bouw van nieuwe huurwoningen. Dit doen we via de prestatieafspraken maar ook door actief deel te nemen aan de Bouwstroom Noord.
- We stimuleren de doorstroming naar middenhuurwoningen omdat dit bijdraagt aan een betere verdeling van huurwoningen.
- We onderzoeken of de welstandscommissie vertragingen of belemmeringen oplevert in het vergunningsproces. De uitkomsten van het onderzoek betrekken we bij de actualisatie van het welstandsbeleid.
- Woningzoekenden, maar ook omwonenden van woningbouwlocaties betrekken we zoveel en zo vroeg mogelijk in planvorming. Draagvlak voor plannen is belangrijk, maar we zijn ons ervan bewust dat er verschillende belangen bestaan en maken daarbij afwegingen in het algemeen belang. We zijn aan de voorkant helder over waar de invloed van inwoners zit.
- We stimuleren de transformatie van leegstaande winkels en vrijkomende agrarische bebouwing naar een woonbestemming als dit passend is in de omgeving. In de dorpscentra staan we open voor transformatie en eventuele hoogbouw, mits dit aantoonbaar passend is in het dorpsgezicht.

- ✿ We zetten de Starterslening voort en evalueren de efficiëntie en doeltreffendheid.
- ✿ We koersen op de transformatie naar permanente bewoning bij de vakantieparken De Hullen, Thrianta, De Veldhuizen en De Heerlyckheit.
- ✿ We actualiseren het bestaande beleid voor huisvesting van arbeidsmigranten en willen daarmee ruimte bieden voor huisvesting van arbeidsmigranten op eigen terrein, mits dat ruimtelijk passend is.

We zetten in op grotere woningbouwlocaties in onze drie hoofdkernen en op de realisatie van woningen in de kleine kernen.

Economie & bedrijvigheid

Lokaal, eerlijk en toekomstbestendig

We streven naar een sterke en toekomstbestendige lokale economie en een klimaat waarin ondernemerschap kan bloeien. We geven ondernemers de ruimte en stimuleren werkgelegenheid dichtbij huis. We zetten in op het uitbreiden van bedrijventerreinen in Smilde, Beilen (Ossebroeken) en Westerbork. Zowel grotere bedrijven als het midden- en kleinbedrijf zijn van groot economisch belang voor Midden-Drenthe.

Dit gaan we doen

- ✿ Ondernemers kunnen rekenen op een duidelijke uitleg van regels en een aanspreekbare gemeente die meedenkt. We zijn terughoudend met lokale regels voor ondernemers.
- ✿ We gaan een actievere grondpolitiek bedrijven om voorbereid te zijn op de vraag naar ruimte voor bedrijventerreinen.
- ✿ Nieuwe bedrijventerreinen worden voortvarend ontwikkeld. Mocht revitalisering van bestaande bedrijventerreinen aan de orde zijn, dan hebben we aandacht voor klimaatadaptieve maatregelen en netcongestie. Waar de netcongestie tot problemen leidt, proberen we samen met ondernemers te kijken hoe zij actief een bijdrage kunnen leveren aan bijvoorbeeld de opslag van energie en slim energiegebruik.
- ✿ De gemeente werkt samen met ondernemers aan een sterke lokale economie.
- ✿ We kopen zoveel mogelijk diensten en producten lokaal in.
- ✿ Evenementen en culturele activiteiten zijn belangrijke motoren voor economische ontwikkeling. We ontwikkelen nieuw evenementenbeleid waarmee een vergunning of ontheffing eenvoudig, doeltreffend en waar mogelijk meerjarig aan te vragen is. Ook hebben we aandacht voor de dienstverlening in het aanvraagproces.

Recreatie & toerisme

We streven naar een bloeiende toeristische sector. Midden-Drenthe is een gemeente met veel landschappelijke kwaliteit. Dit maakt de gemeente aantrekkelijk voor recreatief verblijf en bezoek. We zetten in op behoud en versterking van de kwaliteit van de omgeving.

Dit gaan we doen

- ✿ We zetten in op een kwaliteitsverbetering van vitale vakantieparken.
- ✿ Er moet een balans zijn tussen recreatie, natuur en agrarisch gebruik. Recreatie concentreren en versterken we op geschikte locaties, zoals bestaande recreatieparken, zwemplassen en recreatieve routes.
- ✿ Vanuit recreatief perspectief zetten we in op wandel-, fiets- en ruiterspaden en zorgen dat deze op orde blijven.
- ✿ De Stichting Marketing en Promotie Midden-Drenthe fungeert als promotor van de gemeente Midden-Drenthe.
- ✿ Toeristen maken gebruik van veel van onze voorzieningen. We blijven investeren in een kwalitatief hoogwaardige toeristische sector. De toeristenbelasting gaan we de komende jaren verhogen om de recreatieve voorzieningen in stand te houden en te verbeteren. Hierover communiceren we tijdig.

Mobiliteit & bereikbaarheid

Bereikbaarheid is een basisvoorwaarde voor de leefbaarheid in Midden-Drenthe. We investeren in duurzame en veilige mobiliteit, zoals oversteekplaatsen bij scholen. Het onderhoud van wegen, fiets- en voetpaden vraagt de komende jaren nadrukkelijk onze aandacht. In 2027 brengen we in beeld wat de totale onderhoudsopgave is en welke investeringen hiervoor op de lange termijn nodig zijn. Waar mogelijk zoeken we de samenwerking met de provincie, omliggende gemeenten en Defensie.

Dit gaan we doen

- ✿ We zetten in op veilige, brede en goed onderhouden fietsverbindingen tussen verschillende dorpen en naar omliggende steden. We verbeteren de onveilige oversteekplaatsen, bijvoorbeeld bij Holthe en Hooghalen en realiseren een veilige fietsverbinding tussen Hijken en Hooghalen.
- ✿ Beilen blijft een belangrijk knooppunt voor het openbaar vervoer met goede verbindingen naar omliggende dorpen. Ook is er aandacht voor het stationsgebied.
- ✿ Goede hoofdwegen en verkeersveiligheid rondom scholen krijgen prioriteit.
- ✿ Infrastructuur en mobiliteit moeten de bereikbaarheid van het buitengebied blijven garanderen.
- ✿ We zetten in op duurzame mobiliteit. Met het gemeentelijk wagenpark stappen we waar mogelijk over op duurzaam vervoer.
- ✿ We onderzoeken de mogelijkheden voor het combineren van buurtvervoer, buurtbussen en publiek vervoer om tot een efficiënt systeem te komen.
- ✿ We zetten een lobby in gang voor de aanleg van de DOMO-tunnel en een extra op- en afrit op de N381 tussen Beilen en Westerbork. Dit met als doel om op termijn woningbouwontwikkelingen in Beilen en Westerbork mogelijk te maken en het station in Beilen bereikbaar en aantrekkelijk te houden en te faciliteren.

Duurzaamheid & klimaat

Ons klimaat- en duurzaamheidsbeleid is realistisch, innovatief, betaalbaar en gericht op de lange termijn. De gemeente werkt verder aan het behalen van de RES-doelstellingen. We hebben hierbij oog voor de beperkingen die netcongestie met zich meebrengt. We streven ernaar dat opbrengsten van duurzame energie zoveel mogelijk binnen de gemeente blijven. Tegelijkertijd is er oog voor inwoners die te maken hebben met hoge energiekosten. Bij duurzame investeringen kijken we steeds goed naar de kosten en opbrengsten en wat dit betekent voor inwoners.

Dit gaan we doen

- ✿ We zijn voorstander van zon-op-dak. Er komt geen zon-op-land op agrarische gronden, in natuurgebieden en in beekdalen tenzij anders afgesproken is.
- ✿ We werken verder aan de Voedselvisie waarmee we korte ketens en lokaal voedsel stimuleren, de regionale voedselketen versterken en lokale producenten ondersteunen.
- ✿ Ondernemers, lokale initiatieven en energiecoöperaties met lokaal draagvlak krijgen de ruimte om verduurzaming te realiseren en energie te delen door goed vergunningenbeleid en regionale samenwerking.
- ✿ We zoeken de samenwerking met netbeheerders bij netcongestie en ondersteunen het vergunningsverleningsproces zo goed mogelijk. We moedigen slimme oplossingen aan om de druk op het elektriciteitsnet te verminderen.
- ✿ We gaan door met de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.
- ✿ Bij ruimtelijke ontwikkelingen houden we rekening met klimaatadaptatie.
- ✿ Bij het tegengaan van hoge energiekosten staan milieuvriendelijke isolatie en energiebesparingsmaatregelen voorop. Energiecoaches blijven actief en de gemeente ondersteunt huishoudens met lagere inkomens bij het aanvragen van subsidies.

- ✿ Bedrijfsgebonden windmolens met een maximale ashoogte van 25 meter staan we toe in het buitengebied.
- ✿ We zetten bij de warmtetransitie in op een wijkgerichte aanpak met maatwerk gericht op haalbare en betaalbare maatregelen. We geven deze aanpak vorm in samenspraak met inwoners.
- ✿ Bij nieuwbouwplannen nemen we circulair bouwen mee in de afweging.
- ✿ We herijken de afvalstoffenheffing en systematiek van afvalinzameling op basis van een nieuw beleidsplan voor grondstoffen. Hierin doen we voorstellen om de hoeveelheid restafval te verminderen, het scheidingspercentage te verbeteren, verwerkingsmethoden te optimaliseren en passende communicatiemiddelen in te zetten.

Landschap, landbouw & natuur

Midden-Drenthe beschermt en versterkt zijn groene karakter. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is de kwaliteit van landschap, natuur en leefomgeving een grote waarde. We hanteren een realistisch natuur- en landbouwbeleid als uitgangspunt. We begrijpen dat landelijke belangen een beslag kunnen leggen op ruimte in onze gemeente. We moeten hierbij de afweging maken tussen verschillende belangen. We streven daarbij naar het behoud van agrarische bedrijven en landbouwgrond.

Dit gaan we doen

- ✿ We geven ruimte voor een toekomstbestendige agrarische sector. Agrariërs zijn partners in voedselproductie, innovatie en natuurbeheer.
- ✿ We leggen de agrarische sector geen extra lokale regels op bovenop rijksbeleid. Hierbij geven wij ondernemers waar mogelijk de ruimte om hun bedrijven zo in te richten dat zij die op een innovatieve en vooruitstrevende manier kunnen blijven runnen.
- ✿ Het buitengebied wordt zoveel mogelijk beschermd en we bouwen waar dat passend is in het landschap. Cultuurhistorische waarden blijven behouden.
- ✿ Mensen en landbouwdieren willen we beschermen tegen de wolf. Signalen uit de samenleving brengen we onder de aandacht bij de provincie, de rijksoverheid en Europa. Binnen de mogelijkheden die we als gemeente hebben, zetten we in op beheer van de wolvenpopulatie.
- ✿ Ecologisch bermbeheer en lokale initiatieven voor vergroening van de openbare ruimte krijgen ondersteuning waar nodig.
- ✿ Ten aanzien van spuitvrije zones wachten we het aangekondigde landelijk beleid af. We zetten in op maatwerkafspraken als een specifieke situatie daarom vraagt.
- ✿ We geven nadere invulling aan het initiatief Op Drentse Grond, een netwerk waarin betrokken partijen samenwerken rond verschillende agri- en voedselthema's op het snijvlak van landbouw, natuur, economie en de leefomgeving.

Maatschappelijk vastgoed

Er komt een realistische investeringsagenda voor maatschappelijk vastgoed met aandacht voor toekomstbestendige schoolgebouwen, sportvoorzieningen en verduurzaming van vastgoed. Deze investeringsagenda richt zich op de lange termijn en draagt bij aan een sterke en toekomstbestendige gemeente.

Dit gaan we doen

- ✿ We actualiseren het Integraal Huisvestingsplan voor de (ver)nieuwbouw van onderwijsgebouwen, omdat een aantal van deze gebouwen sterk verouderd is.
- ✿ Midden-Drenthe verdient een moderne sportvoorziening in de hoofdkernen van de gemeente. We bepalen samen met inwoners en in lijn met de financiële draagkracht van de gemeente hoe, wat, waar, wanneer dit gestalte kan krijgen.
- ✿ We geven uitvoering aan het beleid voor eigen beheer van buitensportaccommodaties.
- ✿ Bij grote maatschappelijke vastgoedopgaven zoals 'Vaart op de Smilde' hoort een deugdelijk participatieproces. Daarmee versterken we betrokkenheid, leefbaarheid en gemeenschapskracht.
- ✿ Gezien de huidige staat van het dak van zwembad De Smelte in Smilde zou voorlopige sluiting na het zomerreces aan de orde kunnen zijn. We nemen de tijd om met geïnteresseerde partijen, waaronder werkgroep De Smelte, in gesprek te gaan over de mogelijke overname van het zwembad. Bij de behandeling van de begroting 2027 nemen we een definitief besluit over de toekomst van zwembad De Smelte.
- ✿ We gaan verder met het onderzoek naar de privatisering van het openluchtwembad in Westerbork.

4

Mens & samenleving

Sterke gemeenschappen, naoberschap & zorgzame dorpen

De identiteit van Midden-Drenthe wordt gekenmerkt door naoberschap. Inwoners kijken naar elkaar om, verenigen zich, zijn ondernemend en organiseren activiteiten en evenementen. Dat maakt onze gemeente sterk. Dit naoberschap willen we behouden en versterken. Dit doen we onder andere door het faciliteren van dorpsinitiatieven die zorgen voor verbondenheid. Daarnaast investeren we in ontmoetingsplekken zoals dorpshuizen en ondersteunen we eenieder die een bijdrage levert aan de leefbaarheid.

We zijn trots op onze vrijwilligers. Zij zijn het cement van de samenleving. Ook cultuur draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling, leefbaarheid en verbondenheid. We erkennen de belangrijke rol van amateurkunst, muziekverenigingen, koren, toneelverenigingen en erfgoedorganisaties voor de leefbaarheid van onze dorpen.

Wat gaan we doen?

- We stimuleren initiatieven waarbij inwoners naar elkaar omkijken, die verbondenheid en ontmoeting bevorderen en eenzaamheid tegengaan, zoals dorpszorginitiatieven en Nei Naoberschap.
- We ondersteunen, faciliteren en investeren in ontmoetingsplekken die een belangrijke rol spelen in het versterken van de sociale samenhang, zoals dorpshuizen, speeltuinen, jeugdontmoetingsplekken en sportvoorzieningen. De dorpscontactambtenaren kunnen een ondersteunende rol vervullen bij het inzichtelijk maken van de mogelijkheden om hiervoor subsidies of andere middelen in te zetten.
- We ondersteunen vrijwilligers bij werving en scholing, het wegnemen van drempels en het delen van praktische informatie.

- ✿ Mantelzorgers zijn onmisbaar voor de samenleving. We waarderen en ondersteunen onze mantelzorgers door inzet van de mantelzorgconsulent, digitale middelen en het Contactpunt Mantelzorg Midden-Drenthe. Ook onderzoeken we wat mantelzorgers verder nodig hebben om goed te kunnen functioneren.
- ✿ We ondersteunen de dorpen bij het opstellen en actualiseren van de dorpsvisies. Het dorp blijft eigenaar van de dorpsvisie en voert die uit. Waar nodig ondersteunt de gemeente bij de uitvoering van dorpsvisies.
- ✿ We faciliteren en stimuleren burgerinitiatieven via MOEK & DOEK en Up2You.
- ✿ We zijn trots op ons cultureel erfgoed. Dit geldt voor culturele uitingen van alle inwoners van Midden-Drenthe. Dit betekent dat we onder andere de Drentse taal, dorpsfeesten en tradities zoals paasvuren, carbidschieten en oogstfeesten koesteren.
- ✿ We stimuleren cultuurparticipatie en cultuureducatie, met bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren.
- ✿ We ondersteunen culturele verenigingen en organisaties die bijdragen aan leefbaarheid, ontmoeting en gemeenschapszin.
- ✿ We bevorderen samenwerking tussen onderwijs, bibliotheken, culturele instellingen en verenigingen om cultuur voor iedereen toegankelijk te maken.
- ✿ We bieden ruimte voor talentontwikkeling en creatieve initiatieven van jongeren.

Iedereen kan meedoen

Midden-Drenthe is een gemeente waarin iedereen deel kan nemen aan de samenleving. We zorgen voor een inclusieve gemeente waarin iedereen zich welkom voelt. Dit geldt ook voor de arbeidsmarkt. Alle inwoners moeten de kans krijgen en gestimuleerd worden om deel te nemen aan de arbeidsmarkt of door op andere manier een bijdrage te leveren aan de gemeenschap.

Wat gaan we doen?

- ✿ We zorgen voor een inclusieve samenleving. Iedereen ongeacht achtergrond, geaardheid, overtuiging of afkomst moet zich welkom kunnen voelen. We geven als gemeente het goede voorbeeld.
- ✿ We werken samen met het Platform Inclusie aan een toegankelijke gemeente waarin iedereen zich vrij kan bewegen.
- ✿ Nieuwkomers en statushouders worden ondersteund bij de integratie. We besteden extra aandacht aan het leren van de taal en het vinden van een baan.
- ✿ We stimuleren inwoners om te werken of maatschappelijk bij te dragen. Werk moet lonen. Wie niet openstaat voor het leveren van een maatschappelijke bijdrage kan hiervoor gekort worden op zijn of haar uitkering.
- ✿ We hebben aandacht voor factoren die ervoor zorgen dat inwoners niet kunnen instromen op de arbeidsmarkt en zetten in op extra scholing en het voorlichten van ondernemers. We werken regionaal samen om mensen enthousiast te maken voor beroepen met personeelstekorten in de zorg, bouw, techniek en de overheid. Ook zetten we in op om- en bijscholing die aansluit op de arbeidsmarkt en ondersteunen samen met ondernemers werkleertrajecten.
- ✿ Sociale voorzieningen zijn een springplank naar werk en maatschappelijke participatie. Voor wie niet kan werken wordt gekeken naar diverse mogelijkheden zoals een werkplek op maat, vrijwilligerswerk of dagbesteding. We vinden het belangrijk dat alle doelgroepen met een achterstand tot de arbeidsmarkt begeleiding krijgen, bij voorkeur richting betaald werk. Hiervoor werken we onder andere samen met STARK.

- ✿ We zetten in op de doorontwikkeling van STARK als leerwerkbedrijf en sociaal ontwikkelbedrijf op basis van de gezamenlijke koers die in de Toekomstvisie STARK is vastgesteld.
- ✿ We gaan door met de uitvoering van het Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak 2024-2028.
- ✿ Het armoedebelief is in principe op basis van vertrouwen. Dit betekent minder formulieren en bureaucratie en meer concrete ondersteuning zoals persoonlijke begeleiding naar werk. We hebben hierbij oog voor eventueel misbruik.
- ✿ We zetten het Jongeren Perspectiefplan voort om jongeren die te maken hebben met schuldenproblematiek op weg te helpen naar werk en een leven zonder schulden.

We zorgen voor een inclusieve gemeente
waarin iedereen zich welkom voelt.

Jeugd, gezin & onderwijs

Een veilige en gezonde thuissituatie voor kinderen biedt de basis om gezond op te kunnen groeien. Ouders en verzorgers hebben hiervoor een primaire verantwoordelijkheid. In Midden-Drenthe willen we ervoor zorgen dat alle kinderen gelijke kansen krijgen en op kunnen groeien in een veilige en gezonde omgeving.

We willen dat kinderen en jongeren zich goed kunnen voorbereiden op hun toekomst. Goed onderwijs draagt bij aan gelijke kansen en helpt in het opdoen van kennis en vaardigheden. We zetten in op preventie en laagdrempelige hulp. Wie hulp nodig heeft, krijgt die in Midden-Drenthe.

Wat gaan we doen?

- ✿ Binnen de jeugdzorg is het van belang om niet alleen naar het kind te kijken, maar ook naar de omgeving en omstandigheden waarin het kind zich bevindt. We gaan daarom door met de hervorming van het jeugddomein in Midden-Drenthe via de uitvoering van de visie 'Koersen'.
- ✿ De hervorming van het jeugddomein zorgt voor een efficiënte besteding van middelen en draagt daarmee bij aan de betaalbaarheid.
- ✿ Er is een soepele overgang tussen basis- en specialistische hulp en in regionaal verband werken we aan het terugdringen van de wachtlijsten voor specialistische zorg.
- ✿ We werken samen met de scholen om bewegen, gezonde leefstijl en mentale gezondheid voor kinderen te stimuleren.
- ✿ We verdelen de beschikbare capaciteit naar behoefte over buurtsport- en leefstijl- en cultuurcoaches.

- ✿ De samenleving stelt ons voor steeds grotere uitdagingen. We investeren in het leren van basisvaardigheden zoals schrijven, rekenen en lezen. Dit draagt bij aan kansengelijkheid en is van belang om mee te kunnen doen en het beste uit jezelf te kunnen halen. We zorgen ervoor dat volwassenen hun basisvaardigheden kunnen verbeteren. Maar we willen ook voorkomen dat jongeren met beperkte basisvaardigheden van school komen. Dit betekent onder andere dat de Voor- en Vroegschoolse Educatie dichtbij huis beschikbaar blijft.
- ✿ Alle vier de bibliotheekvestigingen blijven open met openingstijden die aansluiten bij de behoefte. Dit is belangrijk vanwege de brede maatschappelijke en verbindende functie van de bibliotheek, onder andere als informatiepunt digitale overheid.
- ✿ Schoolgebouwen worden veelzijdig ingezet en we streven naar behoud van dorpsscholen als basisvoorziening. Bij (ver)nieuwbouw zoeken we de samenhang in het gebruik van maatschappelijke functies.
- ✿ Samen met de scholen zorgen we voor een veilige omgeving voor kinderen.
- ✿ We gaan door met de kinderraad.

Zorg, gezondheid, sport & welzijn

We zetten ons in voor een sterk sociaal domein en bieden passende hulp voor hen die dat nodig hebben. Zorg in Midden-Drenthe is persoonlijk, dichtbij en begrijpelijk. Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben, kiezen we voor een persoonlijke en nuchtere aanpak zonder te veel bureaucratie. We zetten in op preventie en zelfredzaamheid om zwaardere zorgvragen te voorkomen. Laagdrempelige beweegvoorzieningen en informele zorg zijn hierin van grote waarde. We zorgen voor eerlijke en doelgerichte sociale voorzieningen voor iedereen.

Dit gaan we doen

- ✿ De Wmo-voorzieningen zijn toegankelijk en dichtbij.
- ✿ De kosten in het sociaal domein blijven beheersbaar door strakker te indiceren, focus te leggen op preventie en zelfredzaamheid te stimuleren. Wie zelf een voorziening kan betalen hoeft geen beroep te doen op het gemeenschapsgeld.
- ✿ We werken goed samen met onze partners zoals huisartsen, thuiszorg, dorpshuizen en welzijnswerk.
- ✿ Dorpszorginitiatieven en inloopvoorzieningen zoals het Odensehuis leveren een belangrijke bijdrage aan preventie en het ontlasten van de formele zorg. Daarom stimuleren we deze initiatieven waar nodig.
- ✿ Sport en cultuur is laagdrempelig, betaalbaar en toegankelijk voor iedereen. We ondersteunen gezinnen met een laag inkomen bij deelname aan sport en cultuur met het Kindpakket en via het Jeugdfonds Sport- en Cultuur Drenthe.

- ✿ Om bewegen en een gezondere leefstijl voor iedereen mogelijk te maken, werken we samen met dorpen, scholen en verenigingen. Dit levert een belangrijke bijdrage aan preventie en kan eenzaamheid en zwaardere zorgvragen voorkomen.
- ✿ We stellen ouderen zo lang mogelijk in staat om zelfstandig te kunnen blijven wonen in hun vertrouwde omgeving.
- ✿ De vergrijzing vraagt om een andere manier van denken over wonen, gezondheid en zorg. Wij zien gezondheid niet alleen als de afwezigheid van ziekte, maar als het vermogen om mee te doen en betekenisvol te leven. We verkennen onze positie ten opzichte van de beweging Gezonde Marke. Samen met inwoners, zorgorganisaties, woningcorporaties, vrijwilligers en ondernemers werken we aan sterke gemeenschappen waarin mensen langer zelfstandig, gezond en gelukkig kunnen leven.

Ondertekening

Dit coalitieakkoord is opgesteld na een periode van intensieve en open gesprekken. In een prettige en constructieve sfeer hebben wij gezamenlijk gewerkt aan een akkoord dat aansluit bij onze gedeelde ambities voor de gemeente.

Met enthousiasme en vertrouwen kijken we uit naar de komende bestuursperiode. Samen met de raad, inwoners en partners gaan we aan de slag om deze plannen te realiseren. Vanuit dat vertrouwen leggen wij dit akkoord graag voor aan de gemeenteraad.

 Namens PRO Midden-Drenthe

Tineke Posthoorn

 Namens VVD Midden-Drenthe

Veronique Roerink

 Namens MiddenDrenthe Nu

Jan Jonker

 Namens CDA Midden-Drenthe

Harry Sikkenga

